

Євгенія Воробйова,

к. пед. н., м. Харків;

Ніна Підбуцька,

к. пед. н., м. Харків

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

На різних етапах кар'єри від людини вимагається наявність різних лідерських властивостей. Із цих позицій лідерство можна розглядати на низовому рівні управління як вміння та бажання взяти на себе відповідальність, ставлення до дорученої справи як до своєї власної; готовність вийти за межі завдання. При просуванні службовими сходами вимоги змінюються: з підвищенням рівня відповідальності все більш важливою рисою стає вміння розвивати необхідні властивості в інших співробітників. На верхніх сходах кар'єри вирішальними якостями стають бачення майбутнього та вміння вести за собою інших. Така динаміка лідерського потенціалу притаманна сучасному менеджеру. Саме тому розвиток його лідерського потенціалу стає вирішальним завданням в умовах другої вищої освіти.

Наукові розвідки з проблеми дослідження проводилися вченими у різних наукових напрямках. Зокрема, проблема розвитку лідерського потенціалу фахівців у процесі професійної підготовки лежить у площині психологічних та педагогічних досліджень. У педагогічній науці означена проблема досліджується в контексті впровадження компетентнісного підходу до системи підготовки та підвищення кваліфікації (С. Калашнікова); розробки форм, принципів, методів і засобів навчання дорослих (В. Бондар, А. Вихрущ, А. Корнійчук, Н. Протасова); розробка та впровадження концепції формування національної гуманітарно-технічної еліти та розвиток лідерських якостей сучасного фахівця (О. Романовський).

Сьогодні постають цілком нові цілі і завдання в підготовці менеджерів до професійної діяльності в процесі базової управлінської освіти. Важливо зазначити також, що післядипломна управлінська освіта виділена окремим напрямом і потребує детального дослідження. Вона має враховувати соціально-економічні умови, в яких діє менеджер-професіонал, ґрунтуватися на засадах розширення теоретичних знань у всіх аспектах його професійної діяльності, удосконалення вже сформованих професійних умінь та навичок, гармонійного розвитку особистості менеджера як суб'єкта педагогічного процесу.

Система педагогічних умов розвитку лідерського потенціалу менеджерів має забезпечити ефективність їхньої професійної підготовки відповідно до мети, принципів та завдань післядипломної освіти з менеджменту.

Як вже зазначалося, лідерство можна розвивати. На користь цього свідчить те, що західні команди вже десятиріччями розвивають та виховують лідерів. Саме тому важливим є розвиток лідерського потенціалу управлінських кадрів не тільки в організаціях, шляхом реалізації певних навчальних заходів (тренінгові програми, семінари тощо), але й у процесі здійснення професійної підготовки з менеджменту шляхом забезпечення системи педагогічних умов розвитку лідерського потенціалу.

Важливо пам'ятати, що стиль управління та манера поведінки першої особи, як правило, відтворюється в компанії – копіюється безпосередніми підлеглими, а потім повторюється на всіх рівнях організації. Тому, демонструючи відкритість, стриманість, відповідальність, доброзичливість, керівник викликає відповідну реакцію у підлеглих.

Таким чином, підсумовуючи викладене вище, можна сказати, що лідера не можна призначити, ним можна тільки стати. Саме тому розвиток лідерського потенціалу менеджерів у процесі професійної підготовки буде ефективним шляхом реалізації системи педагогічних умов та забезпечить студентам, що займатимуть керівні посади в майбутньому, конкурентоспроможність на ринку праці.